

V premislek

Naslednji, prosim

Tožilec Kozina postaja živi simbol za pregon gospodarskega kriminala. Potem ko mu je uspelo dokazati krivdo Kordežu v zadevi Merkur, je na prvi sodni stopnji dokazal krivdo tudi Bavčarju in Šrotu. Javnost se z zanimanjem, podalpski tajkuni pa s strahom, sprašuje, kateri bo naslednji primer, ki ga bo prevzel ta tožilec. Njegove besede »Sramota je, kar so delali nadzorniki Pivovarne Laško« bi morale močno odmevati tudi na slovenski poslovni sceni. Po zakonu o gospodarskih družbah namreč tako uprave kot tudi nadzorniki za svoje odločitve oškodovanim odgovarjajo z vsem svojim premoženjem. Neučinkovitost regulatornih in pravosodnih institucij v obdobju tranzicije je bila pravi humus za slabe prakse korporativnega upravljanja in nepregledne menedžerske odkupe podjetij v Sloveniji. Slovensko gospodarstvo danes niti približno ne bi bilo tako močno prizadeto, če bi uprave in nadzorniki v slovenskih bankah in podjetjih opravili svoje delo v skladu s skrbnostjo dobrega gospodarja. Menedžerski odkupi v Sloveniji so bili v (pre)mnogih primerih povezani z uporabo slabih praks korporativnega upravljanja. Povezani so bili z uporabo previsokega zadolževanja in brez zadostnega lastnega kapitala menedžerjev, kar je povzročilo naraščanje »stroškov finančne stiske« in je imelo v veliki gospodarski krizi usodne posledice za marsikatero podjetje. Menedžerji

so pri tem presenetljivo pogosto in v nasprotju s temeljnim finančnim pravilom financirali nakupe vrednostnih papirjev s kratkoročnimi krediti. Kreditni odbori bank teh kreditov ne bi smeli odobriti, če bi upoštevali običajne finančne standarde. Uprave in nadzorni sveti bank in podjetij niso sledili dobrim praksam korporativnega upravljanja bodisi zaradi pomanjkanja znanja bodisi zaradi prepletenosti interesov med upravami in nadzorniki.

VIP-lista kandidatov za pregon zaradi gospodarskega kriminala je dolga.

V posameznih primerih podjetij bi lahko govorili o pravi mali srečni družini članov uprav in nadzornih svetov (small happy family), ki je sledila svojim interesom na račun škode interesov podjetja. Mnogi slovenski menedžerji niti niso preveč skrivali svojega spornega početja. Kakor da so bili prepričani, da »slovensko pravosodje ne more obdelati toliko gospodarskega kriminala, kot ga lahko oni povzročijo«. Tožilec Kozina in nekateri sodniki dokazujejo, da so se motili. VIP-lista možnih kandidatov za pregon zaradi storjenega gospodarskega kriminala je dolga. Javnost pričakuje, da bodo vsi prišli na vrsto, še preden njihovi primeri zastarajo.

Matej Lahovnik